

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**IN PRIMVM MV=||SCVLI ANTICHOCHLAEVM || Replica brevis
Iohannis Cochläei, pro Sacerdotij & || Sacrificij nouæ legis
assertione.|| IN EPILOGO ADIECTA || est brevis responsio
in Antibolen Bullingeri.|| ...**

Cochlaeus, Johannes

Ingolstadt, 1545

VD16 C 4331

IX. De Haereticis quinam sint.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10167348-1

De fide & Sede Petri
DE HAERETICIS, QVI
nam sint. Cap. IX.

Graue crimē
hæreseos.

SCio equidem, Muscule, quàm magnum & horrendum sit crimen hæreseos, secundum leges & Canones, Quod certe nulli uiro bono intendere scienter uelim. Vobis autem sceleratis & perfidis Apostatis, quibus boni uiri nomen nequaquam conuenire potest, intrepide crimen illud impingo, non ex odio quidem personarum priuato, cum non sit mihi ullum priuatim uobiscum negocium, sed ex publico erga fidem & Ecclesiam atque etiam erga sacri Imperij honorem & tranquillitatem zelo, Quid enim relinquit nobis furor, maliciaq; & impietas uestra imperturbatum? Si cui ergo uestrum facio iniuriam, cur in ius me nemo uestrum uocat? Nolim profecto contra leges & Canones ulli mortalium scienter uel minimam inferre iniuriam, At Lutherum, scelerum uestrorum armiductorem, iam frustra supra 24. annos, ad iudicium uoco? Et non eum modo, sed & quemlibet ex uobis, qui causa illius publico committere ausit iudicio. Audis hæc rebellis & seditiose impietate Apostata? sunt leges & Canones, si ullam tibi facio iniuriam, cur in ius me non uocas? Nunquid fugitiue Imperij fines relinquo, ut non possim sub Imperio uocari in ius? Potuissem quidem iam pridem apud externas Nationes inuenire honestam uiuendi & sustentandi hoc paruum & inualidum minimeque delicatum corpusculum, conditionem, non semel oblatam, ubi licuisset mihi, citra periculum, non uobis modo sed etiam ijs quos nequissime seduxistis, uerum dicere, & quid audire meriti estis publice pronuciare, Sed retinet me in finibus Germanie non modo

Ad leges &
Canones
prouocatio.

do dulcis amor patriæ, uerum etiam cura zelusque tot Milium animarum, quæ uestro scelere & immani impietate in æternum pereunt, Quibus libenter qualemcumque opem, quandocumque cum periculo meo, ferre uelim, si uocem meam exaudirent.

Dico igitur te, Muscule, hæreticum, etiam secundum Vere hæreticus Musculus. eam definitionem, quam tu ex Augustino mihi præscribis, Dico inquam te hæreticum, quod temporalis commodi, & maxime gloriæ principatusque tui gratia, falsas ac nouas opiniones uel gignis uel sequeris, Dic mihi Veterator scelestè, Quis Concionatorum inter Catholicos Augustæ unquam tantum commodi uanæque gloriæ & principatus in negocijs tam publicis quam priuatis consecutus fuit, quantum tu per sceleratas hæreses, partim antiquas, partim nouas, consecutus es? Quis Concionatorum ante te tot Equitibus pompe Vuerdeam deductus fuit, sicut tu nuper deductus es? Vnde hæc tibi gloria? Vnde tanta in præclara & opulenta ciuitate potentia tibi homini Apostatæ & per scelera tantum nobili? Quis es ergo & qualis, ut etiam optimis ciuibus timori esse debeas?

Certe neque dignitate neque eruditione neque eloquentia (qualiscumque tibi sit) superas, ne æquas quidem, antiquum illum hæreticum, Paulum Samosatenum, Patriarcham olim Antiochenum, Superas autem eundem superbia (licet ille ualde superbus fuerit) malicia & impietate atque rebellionè. Nunquam ille sacerdotium & sacrificium nouæ legis negauit aut abrogauit blasphemauitue, sicut facis tu publice inuulgatis libris, Nec altaria diruit nec missas aboleuit, nec sanctos in cælo inuocari prohibuit, neque mortuis uiuorum preces & suffragia

Mus. Prior Paulo Samosateno.

De Hæreticis.

suffragia denegauit, nec Ro. Pontificem pro Antichristo, neq; Ro. Ecclesiam pro Babylonica meretrice habuit, nec alias contra Eucharistiam & alia Ecclesiæ sacramenta Cere moniasq; impietates innumeras, quibus tu à planta pedis ad uerticem usq; pollutus es, exercuisse dicitur.

Euseb. lib. 7
c. 25.

In uno peccauit articulo, multum quidem impio & blas phæmo, unico tamen, De quo ita habetur in Concilij aduer sus eum epistola (sicuti refert in historia Eusebius) Nam cum ipse filium Dei negaret descendisse de cælo, sed à Ma ria cœpisse & initium habuisse de terra, Psalmi, qui in ipsū dicebantur, et quibus in populo laudabatur, Angelum eum dicebant descendisse de cælis, fuit autem adeo disertus ac subtilis ea de redispuator, ut multis Episcoporum aduers use eum habitis Concilijs Antiochiæ, uix tandem à Mal chione præbytero Antiochenæ Ecclesiæ (qui disertissimus erat & potens in uerbo atq; in omni eruditione perfe ctus, fidelissimusq; & omnibus uirtutibus adornatus) acri disputatione, excipientibus notarijs, per confessiones pro prias conuictus est.

Ex paupere
diues per sa
crilegia.

Fuit quidem Paulo illi id tecum commune, quia quum prius egens fuerit & pauperimus, neq; ex parentum succes sione neq; quæstus ullam occasionem habuerit honestam, ad summas tamen diuitias peruenerit non aliunde nisi ex sa crilegijs. Non dico quidem ad summas te peruensse diuis tias, ad tantas tamen per sacrilegam doctrinam tuam perue nisti, quantas, dum monachus esses, ne somniasti quidem. Sed & hoc tibi cum illo cōmune est, quia antiquis & iam de functis Tractatoribus insultas (uerbi gratia S. Gregorio, Damasceno, Bonauenturæ) & illis derogans, tuas laudes inuerecunde impudenterq; iactas, Rhetorem magis te ge res quàm Ecclesiæ doctorem.

Rebellio

Rebellionem uero illum longe superas. Ille enim à patriarchatu deiectus & excommunicatus, per rescriptum Imperatoris Aureliani de ecclesia et domo Episcopali manu publica pulsus est, Tu & sententia publica atque ex ipso facto iam pridem excommunicatus, Episcopum, Locum Ordinarium unam cum omni Clero Catholico, e domibus proprijs & urbis habitatione expellis plebem incitando curasti, & contra mandatum et uoluntatem Imperatoris nostri CAROLIV. permanes usque quaque rebellis & in damnata doctrina pertinax. Quomodo igitur pro hæretico te non habeam, qui tam magno & impio hæretico longe peior esse conuinceris? Ait de illo Augustinus, *Aug. de hæresibus. c. 44.* quod in Concilio Niceno iussi fuerint rebaptizari Paulianistæ, Quam ualidum sit baptismum tuum, quod in Ecclesie despectum sine Chrismate & oleo sancto alijsque Ceremonijs uel antiquissimis peragis, Deus nouit. De quo sane nihil temere pronuncio aut iudico. Mihi tamen persuadere non possum, in tanto Ecclesie despectu et contra eam pertinaci schismate, adesse gratiam & uirtutem spiritus sancti in remissionem peccatorum. Cumque sis tam immanis Catholice Ecclesie oppugnator et hostis, Inuerecundo tamen mendacio dicis te hostilem animum haud quaquam agnoscere, idque experiri ipsos aduersarios affirmas in istis locis ubi sunt uestris inferiores. At scriptum publicum Episcopi & Capituli Augustensis longe aliud narrat, & probare promittit amplius si opus sit, Ut igitur summam uno uerbo concludam, Hæretici sunt & infideles, quicumque Romanæ Ecclesie aduersantur in doctrina & fide, Hoc ex Ireneo supra probatum, ac post *Irenæus lib. 3. c. 3.* eum Concilijs generalibus legibusque Imperatorum confirmatum est. Cum his ergo expostula, aut potius aduersari desine, si hæreticus esse nolis.

G Non